

Javnobilježnički službenik - moguće kompetencije i razvoj struke

Sažetak:

Uloga javnobilježničkog službenika sve je značajnija zbog digitalizacije i rastućih administrativnih zahtjeva javnobilježničke službe. Sustavna edukacija službenika, ne samo pravnika, putem programa Hrvatske javnobilježničke komore, povećala bi stručnost i učinkovitost javnobilježničkih ureda. Suradnjom s udrugama i ustanovama socijalne skrbi radi edukacije i zapošljavanja mladih iz ranjivih skupina, spojila bi se socijalna osjetljivost i razvoj struke u javnobilježničkoj službi. Navedeni pristup doprinio bi ugledu i kvaliteti javnobilježničke službe.

Ključne riječi: javnobilježnička služba, javnobilježnički službenik, program edukacije javnobilježničkog službenika, izazovi mladih u alternativnoj skrbi

Nadija Gajski
Mindoljević

I. UVOD

Osnutkom javnobilježničke službe smatra se dan 18. studenog 1994. godine kada su prvim imenovanim javnim bilježnicima uručene Povelje o postavljenju¹. Uvođenjem javnog bilježništva prilikom radikalne reforme pravnog sustava u Republici Hrvatskoj, te s početkom rada javnih bilježnika do danas, najveći broj ureda ima zaposlenika koji obavlja administrativne poslove i koji se kolokvijalno oduvijek nazivao javnobilježnički službenik.²

U Zakonu o javnom bilježništvu i podzakonskim javnobilježničkim propisima spominje se samo ekstenzivan pojam, zaposlenik u javnobilježničkom uredu.³ Svaki javnobilježnički spis, posao i radnja

započinje i završava administrativnim poslom kojeg je potrebno odraditi i kojeg, u okviru svojih radnih zadataka, obavlja javnobilježnički službenik. Ubrzanim razvojem digitalizacije i informatizacije javnobilježničke službe neće nestati administrativni poslovi već će se samo digitalizirati odnosno informatizirati radnje, odnosno procesi koje će biti potrebno obavljati u elektroničkim upisnicima, knjigama, tablicama, obrascima, registrima i netko će od zaposlenika, upotrebom digitalnih alata, morati upisati i/ili odaslati podatke prema uputi zaposlenih pravnikâ. Postavlja se pitanje, koga ćemo zapošljavati i koliko dugo će nam biti potrebno da naučimo naše službenike radu u našoj digitaliziranoj službi. Svakako to pitanje nije samo vezano uz period prilagodbe i učenja zaposlenika na rad u digitaliziranoj javnobilježničkoj službi već i pitanje kako biti konkurentan javnoj upravi s obzirom na našu javnu službu s „privatnim“ radnim vremenom i „poduzetničkim duhom“.

- 1 Ivica Crnić, dipl.iur., Početak djelovanja javnih bilježnika u Republici Hrvatskoj, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Vol. 59 No. 6, 2009., str.1371-1372
- 2 Oglasi javnih bilježnika za potrebnom javnog bilježničkog službenika na https://mojposao.hr/posao/24157999-0bd0-11f0-9c9b-0269c531b769/javnobiljeznicki-službenik-m-z?source=search_results, https://mojposao.hr/en/job/d8433ffd-4485-11f0-98ba-06c6c64298b5/javnobiljeznicki-službenik-m-z?source=search_results; <https://zaposlise.hr/oglas-za-posao/520/administrativnislužbenik-m-z>, (datum pristupa 15.6.2025)
- 3 Zakon o javnom bilježništvu, čl. 17. st. 3, čl. 36. st. 4, čl. 68 st. 2. (Narodne novine 78/1993, 29/1994, 162/1998, 16/2007, 75/2009, 120/2016, 57/2022, Javnobilježnički poslovnik (Narodne novine 38/1994, 82/1994, 37/1996, 151/2005, 115/2012, 120/2014,

99/2021, 53/2024, 83/2025,

Pravilnik o službenoj odjeći javnih bilježnika, prisjednika, savjetnika, vježbenika i drugih zaposlenika u javnobilježničkom uredu i Hrvatskoj javnobilježničkoj komori (Narodne novine 107/1997, 48/2009), Kodeks javnobilježničke etike (Narodne novine 55/2011), Pravilnik o javnobilježničkim uredima, Narodne novine 123/2011, 115/2012, 47/2020, 141/2020 i dr.

Nedostatak normativnog okvira i edukativnog programa za javnobilježničkog službenika predstavlja problem sadašnjeg kao i budućeg službeničkog kadra javnobilježničkih ureda, a time problem za javne bilježnike.

Na Poslijediplomskom specijalističkom interdisciplinarnom studiju Prava djece⁴ na Pravnom fakultetu u Zagrebu, kolegij Djeca u skrbi posebno problematizira izlazak mladih iz udomiteljstva ili iz sustava socijalne skrbi u samostalan život. Za većinu mladih taj trenutak predstavlja emocionalno i egzistencijalno izazovan trenutak jer mnogi izlaze iz sustava bez dovoljno pripreme i podrške za osamostaljenje.

Budući da javnobilježničkoj službi nedostaje kadra javnobilježničkih službenika, a našim mladima koji izlaze iz sustava socijalne skrbi je potrebna egzistencijalna podrška, ovim radom ću nastojati prikazati kako ta dva problema pomiriti na način da predložim *de lege ferenda* program za osposobljavanje (edukaciju) javnobilježničkog službenika koji bi provodila Hrvatska javnobilježnička komora, s time da bi taj isti program, u suradnji s udrugama, ustanovama i/ili zavodima koje brinu o mladima koji izlaze iz udomiteljstva ili skrbi, njima bio dostupan u vidu podrške za zapošljavanje Hrvatske javnobilježničke komore.

Ovaj rad sadrži, uz uvod i zaključak, *dijelove* rada gdje prikazujem pojam javnobilježničkog službenika *de lege lata*, normativni okvir službenika u državnoj i javnoj upravi, rješenje edukacije javnobilježničkih službenika u Republici Austriji, izazove i problematiku mladih koji po punoljetnosti izlaze iz sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, zatim analizu provedenog istraživanja u javnobilježničkim uredima kao i statističke podatke provedenog istraživanja na okolnost kolike su potrebe javnobilježničkih ureda za radnim mjestom javnobilježničkog službenika, koji su to poslovi koje obavljaju javnobilježnički službenici, da li bi javni bilježnici zapošljavali educirane javnobilježničke službenike, da li se radi o deficitarnom zanimanju u našoj službi, te konačno prijedlog programa osposobljavanja (edukacije) javnobilježničkog službenika *de lege ferenda*.

II. POJAM JAVNOBILJEŽNIČKOG SLUŽBENIKA – PRAVNO (NE)UREĐENJE

Iznenadujuća je okolnost kako niti nakon trideset godina egzistencije i razvoja javnobilježničke službe u Republici Hrvatskoj nije dovelo do normativne regulacije pojma javnobilježnički službenik.

⁴ <http://www-razvoj.unizg.hr/istrazivanje/specijalisticki-studiji/sveucilisni-interdisciplinarni-specijalisticki-studiji/prava-djece/> (datum pristupa 23.6.2025.)

U Zakonu o javnom bilježništvu, te ostalim javnobilježničkim podzakonskim aktima tek stoji pojam osobe koja je zaposlena u javnobilježničkom uredu. Kvalifikacije javnobilježničkog vježbenika, javnobilježničkog savjetnika i javnobilježničkog prisjednika opisane su u Zakonu o javnom bilježništvu⁵, no ako su u javnobilježničkom uredu zaposlene osobe koje nemaju odgovarajuće kvalifikacije, *argumentum a contrario*, radilo bi se o osobi koja obavlja administrativne poslove odnosno poslove javnobilježničkog službenika. Samo pojam osobe zaposlene u javnobilježničkom uredu je ekstenzivan te označava svaku osobu zaposlenu u javnobilježničkom uredu slijedom čega i javnobilježničke vježbenike, javnobilježničke savjetnike te javnobilježničke prisjednike. Zakon o javnom bilježništvu detaljno opisuje tko je javnobilježnički prisjednik⁶, javnobilježnički savjetnik⁷ te javnobilježnički vježbenik⁸, no nema nikakvog opisa niti kakve kvalifikacije javnobilježničkog službenika kao osobe zaposlene u javnobilježničkom uredu.

Predlažem definiciju pojma javnobilježničkog službenika. Javnobilježnički službenik je zaposlenik u javnobilježničkom uredu koji pod nadzorom javnog bilježnika, u okviru datih ovlaštenja, obavlja administrativne, uredske, tehničke i pomoćne poslove iz djelokruga rada i nadležnosti javnog bilježnika.

2.1. DRŽAVNI SLUŽBENIK

Zakonom o sudovima⁹ u odredbi članka 76. propisano je da Ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi Sudski poslovnik¹⁰ koji propisuje osnove za ustrojstvo sudova i poslovanje u sudovima dok Predsjednik suda donosi pravilnik o unutarnjem redu suda, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa. Pravilnikom o unutarnjem redu suda utvrđuju se radna mjesta držav-

⁵ članak 122, 122a i 123 Zakona o javnom bilježništvu. Narodne novine 78/1993, 29/1994, 162/1998, 16/2007, 75/2009, 120/2016, 57/2022

⁶ članak 122. stavak 1 Zakona o javnom bilježništvu: "Javnobilježnički prisjednici su osobe sa završenim sveučilišnim studijem prava koje su zaposlene u javnobilježničkom uredu na neodređeno vrijeme i koje su upisane u Imenik javnobilježničkih prisjednika koji vodi Komora."

⁷ članak 122. a stavak 1 Zakona o javnom bilježništvu: "Javnobilježnički savjetnici su osobe koje su zaposlene u javnobilježničkom uredu i koje ispunjavaju uvjete iz članka 13. stavka 1. točaka 1., 2., 3., 6., 7. i 8. ovoga Zakona te imaju položen pravosudni ispit."

⁸ članak 123. stavak 1 Zakona o javnom bilježništvu: "Javnobilježnički vježbenici su osobe koje su zaposlene u javnobilježničkom uredu i koje ispunjavaju uvjete iz članka 13. stavka 1. točaka 1., 2., 3., 6., 7. i 8. ovoga Zakona."

⁹ Zakon o sudovima Narodne novine 28/2013, 33/2015, 82/2015, 82/2016, 67/2018, 126/2019, 130/2020, 21/2022, 60/2022, 16/2023, 155/2023, 36/2024

¹⁰ Sudski poslovnik Narodne novine 37/2014, 49/2014, 8/2015, 35/2015, 123/2015, 45/2016, 33/2017, 29/2017, 34/2017, 57/2017, 101/2018, 119/2018, 81/2019, 128/2019, 39/2020, 47/2020, 138/2020, 147/2020, 70/2021, 99/2021, 145/2021, 23/2022, 12/2023, 122/2023, 55/2024, 136/2024

nih službenika i namještenika u sudu, potreban broj izvršitelja na svakom radnom mjestu, uvjeti za raspored na radno mjesto, opisi poslova radnog mjesta te druga pitanja od značaja za organizaciju i način rada pojedinog suda. Sudski poslovnik između ostalih, navodi i opisuje zaposlenike u sudskoj upravi kao primjerice ovlašteni službenik, službenik koji je obavljao radnju, namještenik, službenik u pisarnici i sl. Slijedom čega se može zaključiti da su radna mjesta državnih službenika vrlo jasno određena kao i opis poslova koje mogu obavljati.

Nadalje, Pravilnik o sudskim službenicima i namještenicima¹¹ prestao je vrijediti dana 29. veljače 2024. godine, od kada ga zamjenjuje Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u državnoj službi¹² na snazi od dana 1. ožujka 2024. godine. Uredbom se propisuju nazivi radnih mjesta u javnim službama, klasifikacija radnih mjesta u pripadajući platni razred, koeficijenti za obračun plaće i stručni uvjeti koji moraju biti ispunjeni prilikom zapošljavanja na propisana radna mjesta.

Uredba o uredskom poslovanju¹³ uređuje pravila i mjere uredskog poslovanja u obavljanju poslova državne uprave. Uredba se primjenjuje na uredsko poslovanje tijela državne uprave, drugih državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba s javnim ovlastima.

Odredbom članka 101. stavak 3. Zakona o državnim službenicima¹⁴, propisano je da postupak i način polaganja državnog ispita, razvoj i izradu ispitnih materijala, izdavanje uvjerenja o položenom državnom ispitu i vođenje elektroničkog očevidnika o polaganju državnog ispita propisuje pravilnikom čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Slijedom toga donesen je Pravilnik o polaganju državnog ispita.¹⁵

Stoga, vidljivo je da državne i javne službe vrlo precizno određuju radna mjesta državnih i javnih službenika, opis poslova koje obavljaju kao i njihove kvalifikacije za to radno mjesto.

2.2. JAVNOBILJEŽNIČKI SLUŽBENIK

Statut Hrvatske javnobilježničke komore¹⁶ (dalje u

tekstu Statut) u članku 3. opisujući poslove Hrvatske javnobilježničke komore, u točki 3. istog članka navodi da skrbi o trajnom stručnom uzdizanju javnih bilježnika, njihovih prisjednika, savjetnika i vježbenika te s time u vezi uspostavlja i unapređuje razne oblike stručne i znanstvene suradnje s Ministarstvom pravosuđa, sudovima, Hrvatskom odvjetničkom komorom, upravnim tijelima, fakultetima, udrugama pravnika itd. Statut u točki 7. istog članka navodi da Hrvatska javnobilježnička komora skrbi o položaju i pravima umirovljenih javnih bilježnika i prisjednika te drugih osoba zaposlenih u javnobilježničkim uredima. Nadalje, odredba članka 11. Statuta propisuje opće akte koje donosi Skupština¹⁷ Hrvatske javnobilježničke komore, a stavak 3. istog članka propisuje da po potrebi Skupština može donijeti i druge opće akte, u skladu sa zakonom i Statutom.

Nastavno na navedeno, držim da postoji normativna podloga za donošenje podzakonskog akta, općeg akta na temelju kojeg bi bilo moguće predložiti *de lege ferenda* Skupštini Hrvatske javnobilježničke komore da donese pravilnik o edukaciji javnobilježničkih službenika u kojem bi se definiralo tko je javnobilježnički službenik, koje poslove obavlja te koje kvalifikacije mora imati za navedeno radno mjesto.

Na temelju članka 18.b st. 2. Zakona o javnom bilježništvu («Narodne novine» broj 78/1993, 29/1994, 162/1998, 16/2007, 75/2009, 120/2016, 57/2022) i članka 13. st. 1. t. 3 Statuta Hrvatske javnobilježničke komore, uz prethodnu suglasnost nadležnog ministra, Skupština Hrvatske javnobilježničke komore je 3. lipnja 2023. godine donijela Pravila o programu i načinu provedbe stručnog usavršavanja javnih bilježnika¹⁸, u daljnjem u tekstu Pravila.

Stalno stručno usavršavanje je usavršavanje i osposobljavanje javnih bilježnika, kojim obveznik stručnog usavršavanja unaprjeđuje postojeća i stječe nova znanja, pohađanjem različitih oblika stručnog usavršavanja (uživo i online) iz područja pravnih znanosti osobito javnobilježničke struke prema Programu obrazovnih aktivnosti koje Hrvatska javnobilježnička akademija donosi sukladno Pravilniku o radu Hrvatske javnobilježničke akademije¹⁹. Hrvatska javnobilježnička akademija defini- ra, organizira i provodi aktivnosti stalnog stručnog usavršavanja.

11 Pravilnik o sudskim službenicima i namještenicima (Narodne novine 55/01, 156/04)

12 Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u državnoj službi (Narodne novine 22/24)

13 Uredba o uredskom poslovanju, (Narodne novine 75/21)

14 Zakona o državnim službenicima (Narodne novine, br. 155/23., 85/24)

15 Pravilnik o polaganju državnog ispita (Narodne novine, br. 45/24., 64/24., 151/24.) <https://mpudt.gov.hr/drzavni-strucni-ispit-22550/22550>

16 (Narodne novine 64/2014, 69/2014, 33/2015, 21/2020, 106/2021, 87/2023)

17 članak 7. Statuta Hrvatske javnobilježničke komore (Narodne novine 64/2014, 69/2014, 33/2015, 21/2020, 106/2021, 87/2023) propisuje da Skupštinu čine svi javni bilježnici upisani u upisnik Komore te predsjednik i četrnaest članova Udruge javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika iz reda javnobilježničkih prisjednika i savjetnika, koje na vrijeme od tri godine izaberu iz redova svoje Udruge.

18 Pravila o programu i načinu provedbe stručnog usavršavanja javnih bilježnika, NN 19/2024

19 članak 2. stavak 1. a) Pravila o programu i načinu provedbe stručnog usavršavanja javnih bilježnika, NN 19/24

Također, članak 23. Statuta, navodeći glavne zadatke Hrvatske javnobilježničke akademije, propisuje u stavku 2., između ostalih, i provedbu stručne izobrazbe ostalih djelatnika u javnobilježničkim uredima kroz predavanja i praktične radionice s ciljem osposobljavanja za što stručnije obavljanje administrativnih poslova u javnobilježničkim uredima.²⁰

Mišljenja sam da bi, kao i za javne bilježnike odnosno obveznike stalnog stručnog usavršavanja, Hrvatska javnobilježnička akademija mogla *de lege ferenda* donijeti Program za edukaciju javnobilježničkih službenika kojim bi definirala, organizirala i provodila aktivnosti edukaciju javnobilježničkih službenika.

III. REPUBLIKA AUSTRIJA

Na internetskoj stranici Austrijske notarske komore nalazi se opis poslova koje rade zaposlenici u javnobilježničkoj službi²¹. Nazivaju se pomoćnik u uredu ili uredski asistent. Navodi se da se u svakom javnobilježničkom uredu može naći barem jedan uredski asistent. Oni se bave svime što je vezano uz ured, a što ne zahtijeva pravnu diplomu. To uključuje upravljanje uredom, marketing, računovodstvo i korespondenciju. Posao uredskog asistenta uključuje primanje i podršku klijentima, obradu spisa, vođenje registara i upravljanje ostavinama, pripremanje zahtjeva za upis u zemljišne knjige, ugovore, ovjere i potvrde, kao i organiziranje i pripremu sastanaka. Posao stoga uključuje puno kontakta s klijentima, ali se obavlja vrlo samostalno. Većina javnobilježničkih ureda ima nekoliko pomoćnika koji među sobom dijele posao. Pomoćnik u uredu podržava javnog bilježnika u svim njegovim zadacima. Uredske asistente dijele na opće ili svestrane te asistente specijaliste. Asistenti specijalisti se specijaliziraju za određeni posao iz nadležnosti javnog bilježnika primjerice ostavinski postupci, promet nekretninama dok opći pružaju pomoć pri obavljanju svih poslova iz nadležnosti javnog bilježnika.

Na internet stranici austrijske javnobilježničke komore²² stoji da za javne bilježnike i zaposlenike u uredima vrijedi sljedeće: Samo oni koji se usavršavaju ostaju dobri. Akademija austrijske javnobilježničke komore organizira osposobljavanje i kontinuirano obrazovanje javnih bilježnika, kandidata za javne bilježnike i zaposlenika u uredima. Serija seminara pod nazivom *work@notariat* kreirana je za zaposlenike u javnobilježničkim uredima.

20 članak 23.stavak 2 toč.f). Statuta Hrvatske javnobilježničke komore(Narodne novine 64/2014, 69/2014, 33/2015, 21/2020, 106/2021, 87/2023)

21 <https://jobs.ihr-notariat.at/berufsbilder/kanzleiassistentz-allrounderin/> (datum pristupa 14.7.2025.)

22 <https://jobs.ihr-notariat.at/aus-und-weiterbildung/uebersicht/> (datum pristupa 14.7.2025.)

Početak zimskog semestra u listopadu 2021. obilježio je i pokretanje studija za akademske pravne asistente, suradnje Sveučilišta u Innsbrucku i Akademije za javno bilježništvo. Studij se sada nudi u Innsbrucku i Beču. Ovo je akademski certificirani program za asistenta u javnobilježničkom uredu. Tim programom su obuhvaćeni bitni poslovi u javnobilježničkim uredima kao digitalizacija, nasljedno pravo, zemljišni i trgovački registri te izrada dokumenata. Diplomanti programa tijekom izvanrednog studija su podučavani o najnovijim spoznajama i praktično orijentiranim specijaliziranim znanjima za svoj rad u javnobilježničkom uredu, što će im omogućiti pružanje kvalitetne podrške javnim bilježnicima u raznim poslovima iz nadležnosti javnih bilježnika. Na kraju programa dobivaju akademski naziv "Akademski asistent u javnobilježničkom uredu". Da bi sudjelovali u programu, polaznici moraju imati opću sveučilišnu kvalifikaciju ili najmanje tri godine relevantnog stručnog iskustva - rad u javnobilježničkom uredu smatra se relevantnim stručnim iskustvom.²³

IV. IZAZOVI MLADIH KOJI IZLAZE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI

Zakon o socijalnoj skrbi²⁴ propisuje da se organizirano stanovanje uz podršku može priznati mladoj punoljetnoj osobi koja izlazi iz skrbi, a koja nije osigurala stanovanje i podršku u zajednici.²⁵ Ova mjera omogućuje mladima koji nemaju obiteljsku podršku da nastave živjeti u sigurnom okruženju uz stručnu pomoć te predstavlja ključni oblik skrbi, pomoći i prevenciju beskućništva mladih koji izlaze iz skrbi.

Savjetovanje i podrška mogu se pružati mladima i nakon izlaska iz skrbi, radi osamostalivanja i integracije u zajednicu, primjerice takve programe pružaju Udruga "Igra" za pružanje psihosocijalnih usluga i edukacija, SOS Dječje Selo Hrvatska i mnogi drugi.

Nastavak stručne pomoći mladima, nakon formalnog izlaska iz sustava, doprinosi uspješnijoj integraciji u društvo. Mladoj punoljetnoj osobi²⁶ koja izlazi iz skrbi može se priznati pravo na jednokratnu

23 <https://jobs.ihr-notariat.at/aus-und-weiterbildung/akademische-kanzleiassistentz/> (datum pristupa 14.7.2025.godine)

24 Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23, 61/25)

25 članak 107. u vezi s člankom 106. Zakona o socijalnoj skrbi, Narodne novine 18/2022, 46/2022, 119/2022, 71/2023, 156/2023, 61/2025

26 Članak 15. stavak 1. toč. 7. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 18/2022, 46/2022, 119/2022, 71/2023, 156/2023, 61/2025) 7. mlada punoljetna osoba je odrasla osoba koja nije navršila 21 godinu života, a ostvaruje naknade i usluge u sustavu socijalne skrbi s obzirom na dob; Članak 2. Zakona o sudovima za mladež (Narodne novine 84/2011, 143/2012, 148/2013, 56/2015, 126/2019) mlada punoljetna osoba je osoba koja je u vrijeme počinjenja djela navršila 18, a nije navršila 21 godinu života.

novčanu pomoć za osamostaljenje²⁷. Ova mjera ima za cilj olakšati prijelaz u samostalan život kroz financijsku podršku te predstavlja konkretan financijski poticaj mladima koji izlaze iz skrbi, što može biti presudno za pokrivanje osnovnih životnih troškova.

Prema prethodnom priopćenju autora Branke Sladović Franz, Vanje Branice i Kristine Urbanc naziva Izazovi studiranja mladih odraslih u alternativnoj skrbi, istraživanja koju su se provodila pokazala su da većina djece koja odrastaju u javnoj skrbi ima skromne mogućnosti ulaska u sustav visokog obrazovanja²⁸. Štoviše, tri puta je veća vjerojatnost nego u njihovih vršnjaka da mladi iz skrbi ne sudjeluju u daljnjem obrazovanju i usavršavanju te budu nezaposleni²⁹. Iako naizgled mladi u skrbi imaju dostupno obrazovanje, zbog nejednakih početnih pozicija ne mogu jednako te prilike iskoristiti, slijedom čega imaju manje prilike za visoko obrazovanje i veće mogućnosti za nezaposlenost. Posljedično navedeno ima utjecaj i na tržište rada i sustav socijalne skrbi.

Niže prikazani grafikoni prikazuju statističke podatke o zapošljavanju djece nakon izlaska iz sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2022. godine te prikazuju postotak zaposlenih i nezaposlenih mladih nakon izlaska iz skrbi.³⁰

Ključni uvidi:

- Prosječna stopa zapošljavanja u promatranom razdoblju iznosi 33,9%
- Godišnje stope rasta zapošljavanja su pozitivne, s najizraženijim porastom između 2020. i 2021. godine.
- Trend je uzlazan, što ukazuje na poboljšanje u integraciji mladih iz skrbi na tržište rada, iako su ukupne stope i dalje relativno niske.

Dobri ljudi djeci Hrvatske³¹ je zajednički humanitarni

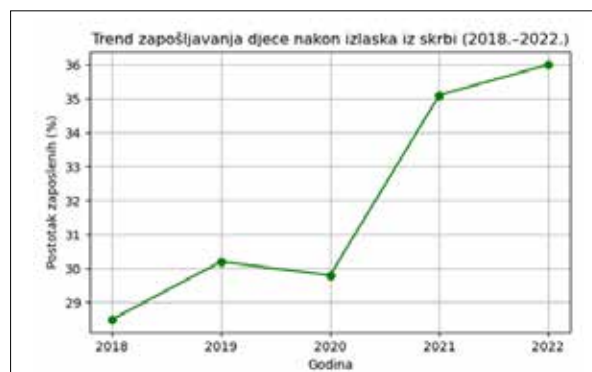
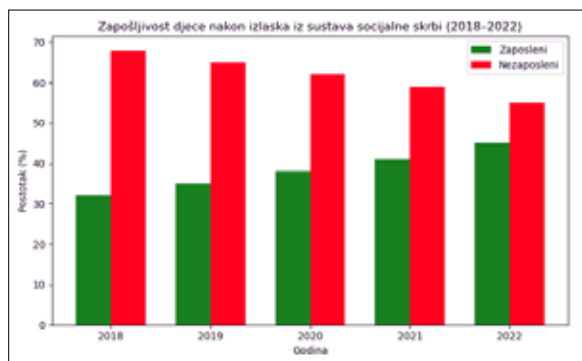
27 članak 45. i članak 46. Zakona o socijalnoj skrbi, Narodne novine 18/2022, 46/2022, 119/2022, 71/2023, 156/2023, 61/2025

28 Sladović Franz, B. (2004.) Odabir izvaninstitucionalnog smještaja djece ugroženog razvoja u obitelji. Ljetopis Socijalnog rada, 11,2,215-228

29 Sladović Franz, B., Branica V., Urbanc, K. (2017.) Izazovi studiranja mladih i odraslih u alternativnoj skrbi u Hrvatskoj. Ljetopis Socijalnog rada, 24,3,479-507

30 Interaktivna baza podataka HZZ – Statistika: <http://statistika.hzz.hr/>, Hrvatski zavod za zapošljavanje – Statistika: <https://www.hzz.hr/statistika/>, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike – Statistička izvješća: <https://mrosp.gov.hr/pristup-informacijama-16/strategije-plano-vi-programi-izvjesca-statistika/statisticka-izvjesca/12012> (datum pristupa 22.6.2025.)

31 <https://www.kronikevg.com/potpora-mladima-u-potrebi-zagreb-acka-zupanija-postala-dio-projekta-dobri-ljudi-djeci-hrvatske/> (datum pristupa 21.6.2025.)

projekt Caritasa Zagrebačke nadbiskupije, Zaklade Hrvatske pošte i Zagrebačke županije koji je usmjeren na pružanje financijske potpore mladima bez roditeljske skrbi u prijelazu u samostalan život. Mladi s navršениh 18 godina života koji su odrastali u sustavu socijalne skrbi su socijalno ranjiva skupina. Bez podrške obitelji i roditelja, bez financija za osnovne egzistencijalne potrebe, prepušteni sami sebi nerijetko se vraćaju u državni sustav socijalne skrbi.

Zaklada Hrvatske pošte³² koje je utemeljitelj HP-Hrvatska pošta d.d. osnovana je s dobrotvornom svrhom pružanja novčanih potpora djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi tako da se osnuje polica životnog osiguranja u protuvrijednosti 6000 eura u korist šticećenika. Novčani iznos s police se, u obliku rente, mjesečno isplaćuje šticećeniku od trenutka početka njegovog samostalnog života. Tako, šticećenik ima pokriveno troškove osnovne egzistencije - stanarinu i režije dok se ne zaposli. Šticećenici s navršениh 18 godina započinju samostalan život, što je bez pomoći društva i osiguranog zaposlenja velik izazov.

Caritas Zagrebačke nadbiskupije je pokrenuo projekt KUĆA ZA MLADE »DA ŽIVOT IMAJU!«³³. Mladima koji moraju napustiti domove i udometelj-

32 <https://hrvatska.posta.hr/hr/odrzivost/zaklada-hrvatske-poste> (datum pristupa 20.6.2025.)

33 <https://www.czn.hr/izdvojeno/kuca-za-mlade-da-zivot-imaju> (datum pristupa 20.6.2025.)

ske obitelji, bez roditeljske skrbi, nude mogućnost stanovanja i podrške. Nude i mogućnost stanovanja studentima slabijeg imovinskog stanja koji to pravo nisu ostvarili u studentskim domovima. Prema podacima Caritas, svake godine institucionalnu skrb te udomiteljske obitelji napušta 180 do 200 mladih. Bez podrške obitelji i društva, bez posla, stana i sredstava za život, izloženi su siromaštvu i trajnoj ovisnosti o socijalnoj skrbi. U Kući za mlade, u procesu prelaska u samostalni život, mladima se između ostalog nudi pomoć u stručnom osposobljavanju (dokvalifikacije, prekvalifikacije...) te pomoć pri zapošljavanju i rješavanju stambenog pitanja.

Udruga "Igra" za pružanje psihosocijalnih usluga i edukacija³⁴ je organizacija koja pruža različite usluge poput savjetovanja, psihoterapije i edukativnih programa, radi na poboljšanju kvalitete života mladih u riziku pa tako i mladih koji izlaze iz sustava socijalne skrbi.

SOS Dječje Selo Hrvatska³⁵ je organizacija koja pruža alternativnu skrb djeci bez roditeljske skrbi, a nakon izlaska iz socijalne skrbi mlade priprema i pruža im podršku pri osamostaljivanju.

Udruga "Igra" za pružanje psihosocijalnih usluga i edukacija, SOS Dječje Selo Hrvatska i Dječji dom „Maestral" su zajedničkim snagama stručnjaka osmislili projekt i priručnik OkvirKO za osnaživanje mladih u procesu izlaska iz alternativne skrbi. Autori priručnika OkvirKO prepoznali su potrebe mladih iz sustava skrbi u pripremi i gradnji čvrstih temelja za samostalan i produktivan život u zajednici.

Temeljni akt zaštite prava djece je Konvencija o pravima djeteta. Prava djece određena su Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, koja je usvojena 20. studenoga 1989. godine (Rezolucija br. 44/25), te podrazumijeva da svako dijete treba biti u potpunosti pripremljeno za samostalan život u društvu. Republika Hrvatska je stranka Konvencije od 1991. godine čime je preuzela obvezu da svakom djetetu jamči prava koja Konvencija propisuje.

Iz izloženog vidljiv je zajednički cilj navedenih udruga i ustanova da prilikom izlaska mladih iz sustava socijalne skrbi i početka samostalnog života imaju potporu šireg društva i što lakšu adaptaciju.

Hrvatska javnobilježnička komora može biti još jedan partner zavodu za socijalnu skrb, udrugama, ustanovama ili domovima koji obavljaju alternativnu skrb djeci bez roditeljske skrbi. Mišljenja sam da bi bilo vrijedno dati podršku mladima prilikom

osposobljavanja te potencijalno prvog zaposlenja, možda baš u našoj javnobilježničkoj službi.

V. ANALIZA POKAZATELJA ANKETE – JAVNO-BILJEŽNIČKI SLUŽBENIK

Empirijskom metodologijom istraživanja prikupljeni su podaci *online* anketom putem *Google Forms*-obrasca koja je odaslana elektroničkom poštom svim javnobilježničkim uredima u Republici Hrvatskoj.

Provedeno je opsežno *online* ispitivanje među članovima Hrvatske javnobilježničke komore uz primjenu *Google Form*-obrasca, anketnog upitnika, koji je dostavljen putem elektroničke pošte svim javnobilježničkim uredima u Republici Hrvatskoj. Ispunjena su ukupno 85 anketna listića.

Upitnik je koncipiran djelomično kao Likertova ljestvica³⁶ tako da je postavljeno pet pitanja s ponudnim odgovorima „da“, „ne“, „možda“, „jako teško“, „nije uopće teško“ dok je za šesto pitanje predviđen poludugi odgovor ispitanika. Na šesto pitanje bilo je potrebno navesti tri do pet poslova koje obavljaju javnobilježnički službenici u uredu tog javnog bilježnika. Autor se kolegijalno zahvaljuje kolegama na odvojenom vremenu za ispunjavanje ankete kao i za nabranje većeg broja poslova koje obavljaju javnobilježnički službenici od traženog. Naime, većina ispitanika je navela puno više od maksimalnih 5 traženih poslova, što je u skladu s praktičnim radom u javnobilježničkim uredima. Javnobilježnički službenici obavljaju svaki javnobilježnički posao za koji nije propisanom pravnom normom da ga moraju obavljati pravnici s kvalifikacijama.

Navedenim upitnikom i bodovanjem ponudnih odgovora utvrđeno je da velika većina ispitanika smatra da nedostaje kadra javnobilježničkog službenika, da bi radije zaposlili educiranog javnobilježničkog službenika čije edukacije bi trebala provoditi Hrvatska javnobilježnička komora. Očekivano, većina ispitanika navodila je gotovo identične poslove koje obavljaju javnobilježnički službenici u njihovim uredima.

Iz opisa poslova koje rade javnobilježnički službenici u njihovim uredima vidljivo je i može se zaključiti da li ispitanici imaju službenike koji duže vrijeme rade u javnobilježničkoj službi te da li već su samostalni u obavljanju javnobilježničkih administrativnih poslova ili ne, kao i razina povjerenja da će dani zadatci biti uspješno riješeni. Stava sam da upravo taj dio zaključaka iz provedene ankete ide u prilog edukaciji javnobilježničkog službenika prethodno zaposlenju u javnobilježničkom uredu.

34 <https://udrugaignra.hr>, <https://udrugaignra.hr/izazovi-samostalnog-zivota-mladih-iz-skrbi-i-sto-mozemo-uciniti/> (datum pristupa 20.6.2025.)

35 <https://sos-dsh.hr/edukacije-i-projekti/> (datum pristupa 20.6.2025.)

36 <https://www.enciklopedija.hr/clanak/likertova-ljestvica> (datum pristupa 21.6.2025.)

Na pitanje broj 1, što je očekivano, 100% ispitanika se slaže s tvrdnjom da je zaposleni administrator u javnobilježničkom uredu *de facto* javnobilježnički službenik. Na pitanje broj 2. 64,7% ispitanika smatra da je „dobrog“ službenika teško naći. Pod pojmom „dobrog“ notorno se smatra da se radi o javnobilježničkom službeniku koji znađe javnobilježnički posao i razumije svoje zadatke. U pitanju br. 3 čak 89,4% ispitanika bi prije zaposlilo educiranog javnobilježničkog službenika nego needuciranog. U pitanju br. 4 također, čak 89,4% ispitanika smatra da bi edukaciju za javnobilježničkog službenika trebala provoditi Hrvatska javnobilježnička komora. Pod pitanjem broj 5. čak 94,1% ispitanika smatra da nedostaje kadra javnobilježničkog službenika.

Pod brojem 6. ispitanici su trebali navesti bar tri do pet poslova koje obavlja javnobilježnički službenik u njihovom uredu. Gotovo svi ispitanici naveli su iste poslove, odnosno rad u eNotaru³⁷ (koji obuhvaća upisivanje strankama, ispis ovjera, vođenja javnobilježničkih upisnika³⁸ sve do kraja obrade javnobilježničkog spisa i ispisivanja računa stranci), kopiranje i skeniranje javnobilježničkih spisa, arhiviranje javnobilježničkih spisa, slanje zemljišnoknjižnih prijedloga te ishodenje zemljišnoknjižnih izvadaka³⁹ kroz aplikaciju eNotar, pisanje zapisnika na ostavinskim ročištima u ostavinskom postupku⁴⁰. Navodili su da javnobilježnički službenici ostvaruju prvi kontakt sa strankama, javljaju se na telefon u uredu te dogovaraju termine sa strankama za potpisivanje dokumentacije u javnobilježničkom uredu, zaprimaju poštu, pripremanju i odašilju poštu i sl. Kod navođenja poslova koje obavljaju javnobilježnički službenici u uredima, vidljivo je da ne postoji *numerus clausus* već ispitanici ostavljaju otvorene navode, kao i da neki ispitanici navode poslove nabave uredskog

materijala, plaćanje sudskih pristojbi, obavljanje tehničke podrške, pripremanje računovodstvene dokumentacije, iz kojih zaključujem da je javnobilježnički službenik *conditio sine qua non* svakog ureda.

Niže u tekstu se nalazi slikovni prikaz tabela s postotcima odgovora na postavljena pitanja. Slikovni prikazi tabela su poredane prema redosljedju od 1 do 5, odnosno prema pitanjima postavljenih u *online* anketi.

5.1 PROGRAM EDUKACIJE JAVNOBILJEŽNIČKOG SLUŽBENIKA DE LEGE FERENDA

Kako je prema rezultatima provedene *online* ankete utvrđeno da u javnobilježničkoj službi nedostaje educirani kadar javnobilježničkog službenika koji bi bio osposobljen za rad u eNotaru, znao javnobilježnički poslovanje, daktilografiju, te poslovnu komunikaciju osmislila sam prijedlog programa edukacije za javnobilježničkog službenika koji bi provodila Hrvatska javnobilježnička komora odnosno Hrvatska javnobilježnička akademija.

Cilj programa edukacije je omogućiti stjecanje osnovnih znanja i osposobiti osobu sa završenom srednjom stručnom spremom za radno mjesto javnobilježničkog službenika u javnobilježničkom uredu tako da prilikom zaposlenja unaprijed bude osposobljen za rad u službi. Završetkom programa edukacije polaznik bi bio osposobljen za samostalan i stručan rad u javnobilježničkom uredu, uključujući poznavanje pravnog okvira, praktičnih postupaka i digitalnih alata.

Mladi iz skrbi koji su osposobljeni na gore opisani način bi, nakon završenog tečaja, bili konkurentniji prilikom zapošljavanja.

Program edukacije bi bio dostupan svima sa završenom srednjom stručnom spremom uz novčanu naknadu za edukaciju dok bi Hrvatska javnobilježnička komora za mlade koji izlaze iz sustava socijalne skrbi po završetku srednje škole, kao partner ustanova, udruga, domova i zavoda, snosila trošak edukacije te pomogla preko mreže javnobilježničkih zborova⁴¹ pri njihovom zapošljavanju.

Uvjet za upis programa za javnobilježničkog službenika pri Hrvatskoj javnobilježničkoj komori je 18 godina života, završena srednja škola u Republici Hrvatskoj te je potrebno da polaznik ima predznanje poznavanje rada na računalu.

Ukupno trajanje programa osposobljavanja je 32 radna sata.

Raspored: Dva vikenda zaredom (petak i subota)
Vrijeme: 9:00 – 17:00 (pauza za ručak 13:00 – 14:00)

37 eNotar je jedinstvena aplikacija za potrebe poslovanja javnih bilježnika s velikom mogućnošću implementacije novih tehnologija i predstavlja platformu koja udovoljava zahtjevima naprednih komunikacijskih tehnologija uz idealnu infrastrukturu za buduću brzu nadogradnju i interoperabilnost baznih digitalnih registara te razvoj sustava elektroiničke arhive javnobilježničkih isprava i one-stop-shop-usluga. Više o eNotaru vidi u Grbac, M., Hobljaj H, Marković, D. Niković, V. „Evolucija i digitalizacija javnobilježničke ovrhe na temelju vjerodostojne isprave“, Javni bilježnik br. 49, 2022. str. 51 <https://hrcak.srce.hr/file/415228> (datum pristupak 22.6.2025.)

38 članak 6. Javnobilježničkog poslovnika, (Narodne novine 38/1994, 82/1994, 37/1996, 151/2005, 115/2012, 120/2014, 99/2021, 53/2024, 83/2025) Javni bilježnik vodi isključivo u elektroničkom obliku«, sljedeće upisnike, imenike i knjige:

1) opći poslovni upisnik (repertorium) "OU".2) upisnik o ovjerama i potvrdama "OV".3) upisnik (registar) o protestima "PR".4) upisnik za ovrhu »Ovrva«.5) Upisnici povjerenih poslova: UPP/OS-O, UPP/OS-Ovrva, UPP/OS-ZK, UPP/OS-IPP, UPP/OS-PN-EU i UPP.6) imenik predanih raspoložbi za slučaj smrti "IR".7) depozitnu knjigu "DK".8) zajednički abecedni imenik.

39 članak 27., 80., 105. Zakon o zemljišnim knjigama, Narodne novine 63/2019, 128/2022, 155/2023, 127/2024

40 članak 176. Zakona nasljeđivanju (Narodne novine 48/2003, 163/2003, 35/2005, 127/2013, 33/2015, 14/2019)

41 članak 25. Statuta Hrvatske javnobilježničke komore Narodne novine 69/2014, 64/2014, 33/2015, 21/2020, 106/2021, 87/2023

Prvi vikend – Uvod u javnobilježničku službu i praksa

Petak

- Uvodno predavanje, upoznavanje s javnobilježničkom službom:

- Ustav Republike Hrvatske – temeljne odredbe (članci od 1. do 5.)
- Zakon o javnom bilježništvu (ZJB) – pregled i svrha - Javnobilježnički poslovnik:
- Načela rada: nepristranost, tajnost, zakonitost
- Nadležnosti javnog bilježnika
- Vrste ovjera i utvrđivanje istovjetnosti stranaka
- Evidencije i upisnici

Subota

- Teorijski dio (prije podne):

- Detaljna razrada javnobilježničkog poslovnika
- Praktični primjeri iz prakse - Praktični dio (poslije podne):
- Arhiviranje i označavanje spisa
- Rad u eNotar- upisivanje u upisnike (OV, OU, pk OV)
- Čuvanje isprava i vođenje evidencija

Drugi vikend – Digitalni alati i komunikacija

Petak

- Rad u sustavu eNotar:

- Glavni upisnici i njihova svrha
- Povezivanje upisnika s poslovníkom
- Alatne trake i pojmovi u eNotaru, povezivanje isprava jamstvenikom

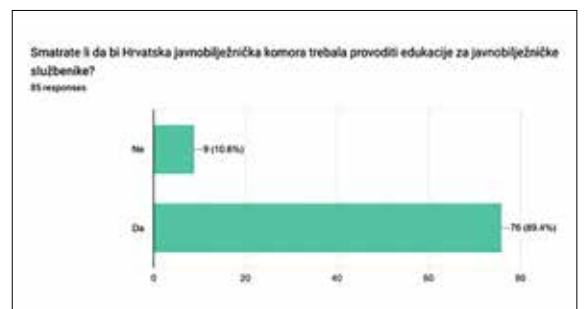
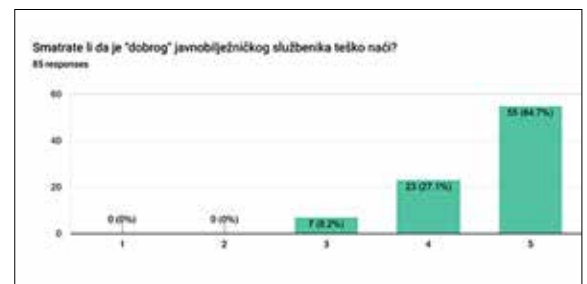
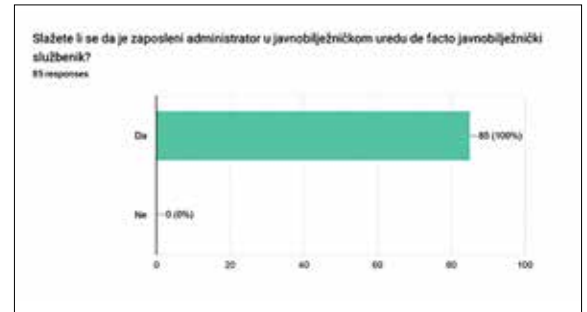
Subota

- Napredni rad u eNotaru:

- Ovjere u OV
- Upisivanje u OU, UPP/OS-O, UPP-OVRV, DK, IR
- Izrada i podnošenje prijedloga u zemljišne knjige
- Slanje dokumenata putem ePorezne
- Upis u registre Hrvatske javnobilježničke komore (HJK) - Poslovna komunikacija (poslije podne):
- Osnove službene komunikacije
- Izrada službenog e-maila
- Pisanje dopisa i službenih e-mailova

Polaznike će se uputiti da tijekom trajanja edukacije preko besplatne internet stranice vježbaju brzo tipkanje na tipkovnici računala (slijepo tipkanje) <https://www.typingstudy.com/hr-croatian-1/lesson/1> ⁴² jer će brzo (slijepo) tipkanje biti dijelom provjere naučenog znanja.

42 <https://www.typingstudy.com/hr-croatian-1> (datum pristupa 4.9.2025.)

Nakon završenog programa, polaznici bi pristupali pismenom ispitu pri Hrvatskoj javnobilježničkoj komori radi provjere poznavanja javnobilježničkog poslovnika, daktilografije i rada u eNotaru. Ispit bi se sastojao od 20 pitanja o javnobilježničkoj službi i poslovima u javnobilježničkom uredu, zadatka arhiviranja javnobilježničkog spisa, izrade štambilja ovjere potpisa na ispravi u eNotaru, izrade štambilja potvrde ili solemnizacije u eNotaru, upisa zadužnica i bjanko zadužnica u Registar zadužnica i bjanko zadužnica u eNotaru, izrade službenog maila ili dopisa, te testa brzo tipkanja na tipkovnici računala s poželjnim rezultatom dvadeset riječi u minuti. Od ukupnog provedenog ispitivanja polaznik mora ostvariti 70% točnih odgovora da bi uspješno položio ispit.

VI. ZAKLJUČAK

Od početka uvođenja javnobilježničke službe u Republici Hrvatskoj, javnobilježnički službenik je zaposlenik većine javnobilježničkih ureda. Kroz godine njegova uloga postaje sve veća, s obzirom na digitalizaciju javnobilježničke službe i na administrativne obveze koje su dužni obavljati javni bilježnici sukladno posebnim propisima. Stručnost i stalno usavršavanje javnobilježničkih zaposlenika ne bih trebala biti ograničena samo na pravnike zaposlene u javnobilježničkim uredima. Kad bi se normativno *de lege ferenda* osigurala edukacija javnobilježničkih službenika kroz program Hrvatske javnobilježničke komore, postiglo bi se veće znanje i poznavanje poslova iz nadležnosti javnog bilježnika pri zapošljavanju javnobilježničkih službenika.

Sustavno obrazovanje javnobilježničkih službenika doprinijelo bi podizanju profesionalnih standarda u cijeloj javnobilježničkoj službi. Edukacija bi mogla uključivati različite tematske cjeline – od osnova poslovanja i službenih radnji javnog bilježnika, preko administrativnih procedura, do poznavanja digitalnih alata koji se koriste u uredima. Time bi se unaprijedila efikasnost rada u javnobilježničkim uredima i smanjila mogućnost proceduralnih pogrešaka. Ujedno bi se rasteretili sami javni bilježnici, koji trenutačno često osobno moraju uvoditi nove zaposlenike u posao.

Realizacijom partnerskih odnosa s udrugama i/ili ustanovama socijalne skrbi te edukacijom mladih koji izlaze iz socijalne skrbi, Hrvatska javnobilježnička komora aktivno bi sudjelovala u promicanju javnobilježničke službe stvaranjem novog kadra javnobilježničkih službenika. Takvim pristupom otvorila bi se mogućnost zapošljavanja za osobe koje su se do sada nalazile na marginama društva, a pritom bi se pomoglo i smanjenju nezaposlenosti među mladima.

Mišljenja sam da bi Hrvatska javnobilježnička komora mogla ostvariti značajan doprinos ako bi postala partner Caritasa i/ili neke druge udruge ili ustanove. U tom bi slučaju mogla sklopiti s Caritasom i/ili nekom drugom udrugom ili ustanovom ugovor o poslovnoj suradnji. Mlade koji su završili srednju školu i izlaze iz institucionalne skrbi mogla bi dodatno educirati za zanimanje javnobilježničkog službenika, pri čemu bi troškove edukacije snosila sama Hrvatska javnobilježnička komora. Na kraju, Hrvatska javnobilježnička komora bi im mogla pomoći i u procesu zapošljavanja. Time bi se ostvario velik doprinos za javnobilježničku službu. Društveno odgovoran način uključivanja mladih u profesionalni svijet mogao bi biti primjer dobre prakse i drugim strukovnim komorama.

Ne samo što bi educirali i stvarali svoj kadar javnobilježničkog službenika, pomogli ranjivoj skupini u potrebi, već bi takvom gestom pokazali veliku socijalnu osjetljivost te društvenu odgovornost Hrvatske javnobilježničke komore i njenih članova. Dugoročno gledano, takvi bi programi mogli rezultirati većim povjerenjem javnosti u javnobilježničku službu, ali i dodatnim motivom za mlade da se uključe u ovu vrstu posla. Nadalje, otvaranje vrata obrazovanju i zapošljavanju kroz jasne i transparentne procedure može potaknuti i druge institucije na slične inicijative.

Zaključno, smatram da bi sve naprijed navedeno doprinijelo ne samo ugledu i razvoju javnobilježničke službe već i praktičnoj ekspresiji jednog dijela javnobilježničke struke koja ne potpada pod njen pravnički dio. Također, kvalitetnom i širom obukom javnobilježničkog službenika usporedno bi se jačala sigurnost poslova u kojima isti sudjeluju što bi u konačnici rezultiralo rastom kvalitete na razini javnobilježničke službe.

U budućnosti, uvođenje strukturiranog programa obuke moglo bi se organizirati modularno, kako bi se prilagodilo različitim razinama prethodnog znanja i iskustva. Također, u program bi se mogli uključiti i mentori – iskusni javnobilježnički službenici koji bi prenosili znanja iz prakse. Tako bi se dodatno valorizirao njihov rad, ali i stvorila čvršća interna povezanost unutar struke.

Javnobilježnički uredi bi također profitirali jer bi novozaposleni javnobilježnički službenici dolazili s temeljnim znanjima i većim stupnjem samostalnosti. U kontekstu sve češćih tehnoloških promjena, važno je da i javnobilježnički službenici budu informatički pismeni i spremni za rad u digitaliziranom okruženju. Edukacija bi stoga trebala uključivati i praktične vježbe rada u elektroničkim sustavima, poput eNotara, e-Spisa i sl.

Hrvatska javnobilježnička komora time bi dodatno učvrstila svoju ulogu kao institucije koja oblikuje budućnost struke. Na razini društva, ovakav pristup

otvara prostor za veću inkluziju i ravnomjerniji društveni razvoj. Pritom ne treba zanemariti ni činjenicu da bi mladi iz ranjivih skupina, dobivanjem prilike za zaposlenje, mogli postati vrijedni i lojalni djelatnici.

Oni bi također mogli poslužiti kao most između institucija i zajednica iz kojih dolaze, doprinoseći boljem razumijevanju i pristupu javnobilježničkoj službi u širem društvenom kontekstu.

Bilo bi poželjno izraditi i posebne priručnike i edukacijske materijale prilagođene upravo budućim javnobilježničkim službenicima. U konačnici, osnaživanjem javnobilježničkog službenika ne jača se samo pojedinac, već i cijeli sustav. Kroz njihovu stručnost i profesionalnost povećava se i kvaliteta usluga koje javni bilježnici pružaju građanima.

Zato vjerujem da je ulaganje u edukaciju i zapošljavanje ovih kadrova ulaganje u budućnost struke. Osim toga, javnobilježnička služba dobiva i humaniju dimenziju, onu koja nije isključivo vezana uz službene radnje i procedure propisane zakonima, već i uz ljude i njihove životne priče. Time služba postaje pristupačnija, otvorenija i bliža građanima. U vremenu kada se sve više govori o društveno odgovornom poslovanju i uključivanju svih slojeva društva u radne procese, ovakav prijedlog Hrvatske javnobilježničke komore bio bi korak u pravom smjeru. Osiguravanje jednakih prilika, povezivanje struke s društvom i ulaganje u znanje vrijednosti su koje bi trebale biti temelj moderne i funkcionalne javnobilježničke službe.

IZVORI

KNJIGE I RADOVI

1. Crnić I., dipl.iur., Početak djelovanja javnih bilježnika u Republici Hrvatskoj, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Vol. 59 No. 6, 2009., str.1371-1372
2. Hrabar D., Prava djece-multidisciplinarni pristup, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Biblioteka Udžbenici, Zagreb, 2016, str. 27-37, te Sladović-Franz B., str.225-242
3. Grbac, M., Hobljaj H, Marković, D. Niković, V. „Evolucija i digitalizacija javnobilježničke ovrhe na temelju vjerodostojne isprave“, Javni bilježnik br. 49, 2022. str. 51
4. Sladović Franz, B. (2004.) Odabir izvaninstitucionalnog smještaja djece ugroženog razvoja u obitelji. Ljetopis Socijalnog rada, 11,2,215-228
5. Sladović Franz, B., Branica V., Urbanc, K. (2017.) Izazovi studiranja mladih i odraslih u alternativnoj skrbi u Hrvatskoj. Ljetopis Socijalnog rada, 24,3,479-507

MREŽNI IZVORI

1. <http://www-razvoj.unizg.hr/istrazivanje/specijalisticki-studiji/sveucilisni-interdisciplinarni-specijalisticki-studiji/prava-djece/>
2. <https://mpudt.gov.hr/drzavni-strucni-ispit-22550/22550>
3. <https://jobs.ihr-notariat.at/berufsbilder/kanzlei-assistenz-allrounderin/>
4. <https://jobs.ihr-notariat.at/aus-und-weiterbildung/uebersicht/>
5. <https://jobs.ihr-notariat.at/aus-und-weiterbildung/akademische-kanzleiassistentz/>
6. <http://statistika.hzz.hr/>
7. <https://www.hzz.hr/statistika/>
8. <https://mrosp.gov.hr/pristup-informacijama-16/strategije-planovi-programi-izvjesca-statistika/statisticka-izvjesca/12012>
9. <https://www.kronikevg.com/potpورا-mladima-upotrebi-zagrebacka-zupanija-postala-dio-projekta-dobri-ljudi-djeci-hrvatske/>
10. <https://hrvatska.posta.hr/hr/odrzivost/zaklada-hrvatske-poste>
11. <https://www.czn.hr/izdvojeno/kuca-za-mlade-da-zivot-imaju>
12. <https://udrugaignra.hr>, <https://udrugaignra.hr/izazovi-samostalnog-zivota-mladih-iz-skrbi-isto-mozemo-uciniti/>
13. <https://sos-dsh.hr/edukacije-i-projekti/>
14. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/likertovajestvica>
15. <https://hrcak.srce.hr/file/415228https://www.typingstudy.com/hr-croatian-1>
16. <https://informatior.hr/zakoni/10819-zakon-onasljedivanju?id=10819>
17. <https://informatior.hr/zakoni>
18. <https://www.zakon.hr/>

PROPISI

1. Javnobilježnički poslovnik (Narodne novine 38/1994, 82/1994, 37/1996, 151/2005, 115/2012, 120/2014, 99/2021, 53/2024, 83/2025)
2. Kodeks javnobilježničke etike (Narodne novine 55/2011)
3. Pravila o programu i načinu provedbe stručnog usavršavanja javnih bilježnika (Narodne novine 19/2024)
4. Pravilnik o javnobilježničkim uredima (Narodne novine 123/2011, 115/2012, 47/2020, 141/2020 i dr.)

5. Pravilnik o službenoj odjeći javnih bilježnika, prisjednika, savjetnika, vježbenika i drugih zaposlenika u javnobilježničkom uredu i Hrvatskoj javnobilježničkoj komori (Narodne novine 107/1997, 48/2009)
6. Pravilnik o sudskim službenicima i namještenicima (Narodne novine 55/01, 156/04)
7. Statut Hrvatske javnobilježničke komore (Narodne novine 64/2014, 69/2014, 33/2015, 21/2020, 106/2021, 87/2023)
8. Sudski poslovnik (Narodne novine 37/2014, 49/2014, 8/2015, 35/2015, 123/2015, 45/2016, 33/2017, 29/2017, 34/2017, 57/2017, 101/2018, 119/2018, 81/2019, 128/2019, 39/2020, 47/2020, 138/2020, 147/2020, 70/2021, 99/2021, 145/2021, 23/2022, 12/2023, 122/2023, 55/2024, 136/2024)
9. Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u državnoj službi (Narodne novine 22/24)
10. Uredba o uredskom poslovanju (Narodne novine 75/21)
11. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 155/23, 85/24)
12. Zakon o javnom bilježništvu, čl. 17.st.3, čl. 36.st.4, čl. 68 st. 2. (Narodne novine 78/1993, 29/1994, 162/1998, 16/2007, 75/2009, 120/2016, 57/2022)
13. Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine 18/2022, 46/2022, 119/2022, 71/2023, 156/2023, 61/2025)
14. Zakon o sudovima (Narodne novine 28/2013, 33/2015, 82/2015, 82/2016, 67/2018, 126/2019, 130/2020, 21/2022, 60/2022, 16/2023, 155/2023, 36/2024)
15. Zakon o sudovima za mladež (Narodne novine 84/2011, 143/2012, 148/2013, 56/2015, 126/2019)
16. Zakon o zemljišnim knjigama (Narodne novine 63/2019, 128/2022, 155/2023, 127/2024)
17. Zakon o nasljeđivanju (Narodne novine 48/2003, 163/2003, 35/2005, 127/2013, 33/2015, 14/2019)

SUMMARY:

The role of the notarial office administrator is becoming increasingly significant due to the digitalization and growing administrative demands of the notarial service. Systematic education of office administrator, not limited to lawyers, through the Croatian Notaries Chamber program would enhance the expertise and efficiency of notarial offices. Cooperation with social care associations and institutions for the education and employment of young people from vulnerable groups would combine social sensitivity with the professional development of the notarial service. This approach would contribute to the reputation and quality of the notarial service.

Keywords: Notarial service, notarial office administrator, notarial office administrator program, challenges of young people in alternative care

ZAHVALA

Na kraju, zahvaljujem još jednom svim kolegama koji su ispunili google form anketu te posebno kolegici Miri Grbac, mag.iur univ. spec. polit., na podršci.